

Prima instanță: Judecătoria Bălți, sediul Central (N. Costăș)
Instanța de apel: Curtea de Apel Bălți (S. Procopciuc, D. Corolevschi, D. Stănilă)

Î N C H E I E R E

17 aprilie 2024

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

Completul de judecată, în componența:

Președinte, judecător
judecători

Ion Malanciuc
Mariana Ursachi
Oxana Parfeni

examinând admisibilitatea recursului declarat de Inspectoratul Național de Securitatea Publică,

în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Melniciuc Denis împotriva Ministerului Justiției, Inspectoratului Național de Securitate Publică a Inspectoratului General al Poliției, intervenient accesoriu Guțul Iurie privind încasarea prejudiciului material și moral,

împotriva deciziei din 29 septembrie 2022 a Curții de Apel Bălți,

c o n s t a t ă :

La 28 iulie 2021 Melniciuc Denis, reprezentat de avocatul Munteanu Violina a depus cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Justiției, Inspectoratului Național de Securitate Publică al IGP al MAI privind încasarea prejudiciului material și moral.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că, la 16 mai 2020 a primit copia procesului-verbal cu privire la contravenție întocmit în privința sa de către agentul constatator Guțul Iurie la data de 26 noiembrie 2019, pe faptul că, aflându-se în mun. Bălți str. Kiev pe la orele 10.00 a comis contravenția prevăzută de art. 238 alin.(1) din Codul contravențional și anume stoparea vehiculului în locuri interzise. Prin decizia agentului constatator a fost aplicată amendă în mărime de 3 unități convenționale, ceea ce constituie 150 de lei.

A relatat că, în procesul-verbal cu privire la contravenție din 26.11.2019 s-a indicat că acesta a fost întocmit în prezența reclamantului, motiv pentru care reclamantul își exprimă dezacordul, deoarece potrivit extrasului din Sistemul Informațional Integrat al Poliției de Frontieră privind traversarea frontierei de stat eliberat la 20 mai 2020 cu nr.35/7-4-2535 se indică că în perioada 27 octombrie 2019 – 06 decembrie 2019 reclamantul nu s-a aflat pe teritoriul Republicii Moldova.

A notat că, prin hotărârea Judecătoriei Bălți din 02 decembrie 2020, contestația depusă de reclamant a fost admisă cu anularea procesului-verbal și decizia agentului constatator din cadrul RP Nord al INP Bălți, Guțul Iurie din 26.11.2019 întocmit în conformitate cu prevederile art. 238 alin. (1) din Codul contravențional cu încetarea

procesului contravențional, din motiv că nu există faptul contravenției, aceasta fiind menținută prin decizia Curții de Apel Bălți din 03 martie 2021.

A mai invocat reclamantul că, la 05 iunie 2020 a primit copia procesului-verbal cu privire la contravenție întocmit de către agentul constatator Guțul Iurie la data de 08 decembrie 2019, pe faptul că aflându-se în mun. Bălți str. Puiu nr.20, la 04 decembrie 2019 ora 08.35 a comis contravenția prevăzută de art. 238 alin. (1) din Codul contravențional și anume stoparea vehiculului în locuri interzise, fiindu-i aplicată amendă în mărime de 6 unități convenționale ceea ce constituie 300 lei. În procesul-verbal respectiv s-a indicat că a fost întocmit în prezența reclamantului și că la 04 decembrie 2019 acesta s-a aflat în mun. Bălți, fapt care nu corespunde realității, deoarece potrivit extrasului din Sistemul Informațional Integrat al Poliției de Frontieră privind traversarea frontierei de stat eliberat la 20 mai 2020 cu nr.35/7-4-2535 s-a indicat că în perioada 27 octombrie 2019 – 06 decembrie 2019 reclamantul nu s-a aflat pe teritoriul Republicii Moldova.

A susținut că, prin hotărârea Judecătoriei Bălți, sediul central, din 16 decembrie 2020, contestația depusă de către reclamant împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție din 08 decembrie 2019 și deciziei de sancționare a fost admisă, cu anularea deciziei agentului constatator din cadrul INSP Guțul Iurie privind aplicarea sancțiunii contravenționale conform art. 238 alin. (1) din Codul contravențional cu încetarea procesului contravențional din motivul lipsei faptului contravenției, hotărârea dată fiind menținută prin decizia Curții de Apel Bălți din 10 februarie 2021.

A menționat reclamantul că, procesele-verbale cu privire la contravenție au fost întocmite cu date eronate, false, lipsind intenționat reclamantul de dreptul de a fi apărat de un avocat, de a prezenta probe, cereri, plângeri și declarații. Prin întocmirea proceselor-verbale menționate i s-a cauzat un prejudiciu moral care îl evaluează la suma de 30 000 de lei ce rezultă din sentimente de frustrare cauzate de caracterul ilegal al acțiunilor angajaților INSP al IGP a RM, a suportat suferințe psihice, stresuri, nervi, griji, afectare sufletească și spirituală, oboseală, dificultăți, demoralizare, descurajare.

A mai indicat că, deciziile de sancționare emise de agentul constatator au fost puse în executare la executorul judecătoresc care îi solicita reclamantului achitarea amenzilor ilegale, fiindu-i expediate un șir de scrisori, fapte care i-au creat reclamantului mai multe probleme. Astfel, a solicitat încasarea din contul pârâților a prejudiciului material exteriorizat prin cheltuielile de asistență juridică suportate în procesele contravenționale, cheltuieli poștale privind expedierea contestațiilor și cheltuieli de transport privind ridicarea extrasului din Sistemul Informațional Integrat al Poliției de Frontieră.

A solicitat reclamantul încasarea din contul Inspectoratului Național de Securitate Publică al IGP MAI RM a prejudiciului material în mărime de 3 415,20 de lei, a prejudiciului moral în sumă de 30 000 de lei și a cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 28 ianuarie 2022 a judecătoriei Bălți, sediul Central, s-a respins cererea de chemare în judecată formulată de Melniciuc Denis, reprezentat de avocatul Munteanu Violina.

La 07 februarie 2022 Melniciuc Denis, prin intermediul avocatului Violina Munteanu, a declarat apel, solicitând admiterea acestuia în sensul declarat, casarea

hotărârii judecătorei Bălți, sediul central, din 28 ianuarie 2022, cu pronunțarea unei noi hotărâri de admitere integrală a cererii de chemare în judecată.

Prin decizia din 29 septembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, a fost admisă cererea de apel declarată de Melniciuc Denis, reprezentat de avocatul Violina Munteanu.

S-a casat integral hotărârea din 28 ianuarie 2022 a judecătorei Bălți, sediul Central.

S-a admis parțial cererea de chemare în judecată formulată de Melniciuc Denis către Ministerul Justiției, Inspectoratul Național de Securitate Publică a IGP al RM, intervenient accesoriu Guțul Iurie, privind încasarea prejudiciului material și moral.

S-a încasat de la Inspectoratul Național de Securitate Publică al IGP în beneficiul lui Melniciuc Denis, prejudiciul material în sumă de 3 015,20 de lei și prejudiciul moral în cuantum de 2 000 de lei.

S-a încasat de la Inspectoratul Național de Securitate Publică a IGP al RM în beneficiul lui Melniciuc Denis, cheltuielile de judecată în sumă de 3 000 de lei.

S-a respins acțiunea lui Melniciuc Denis în latura pretențiilor formulate împotriva Ministerului Justiției.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a reținut că, pretenția reclamantului privind încasarea prejudiciului atât din contul Ministerului Justiției, cât și din contul Inspectoratului Național de Securitatea Publică al IGP, nu este întemeiată deoarece, contravențiile au fost constatate de către agentul constator din cadrul Inspectoratului Național de Patrulare (actualmente Inspectoratul Național de Securitatea Publică) al Inspectoratului General de Poliție din cadrul MAI. Ținând cont de faptul că în prezentul litigiu, reclamantul-apelant a invocat repararea prejudiciului material, cauzat în rezultatul proceselor contravenționale care nu s-au soldat cu acțiuni de supunere ilegală, la arest contravențional, reținerii contravenționale ilegale sau aplicării ilegale a amenzii contravenționale de către instanța de judecată, este evident faptul că Ministerul Justiției nu este responsabil de repararea acestui prejudiciu. Or, a fost respinsă cerința privind încasarea prejudiciului material și moral de la Ministerul Justiției.

A indicat că, Melniciuc Denis înaintând acțiunea în judecată împotriva Inspectoratului Național de Securitate Publică al IGP, a solicitat încasarea cheltuielilor de judecată în sumă 3 415,20 de lei suportate în legătură cu examinarea cauzelor contravenționale, consecință a acțiunilor ilicite ale agentului constator care a întocmit procesele-verbale cu privire la contravenție nr. MAI04908148 din 26.11.2019 și nr. MAI04841918 din 08.12.2019. În susținerea cerinței respective de către Melniciuc Denis au fost prezentate bonurile de plată nr. 10211 din 25.05.2020 și nr. 44070 din 15.06.2020 pe sumele de 2 000 de lei și 1 000 de lei achitate cabinetului avocatului Violina Munteanu (f.d.41).

A menționat că, sancționarea neîntemeiată a lui Melniciuc Denis de către agentul constator al Inspectoratului Național de Securitatea Publică al IGP, sunt acțiuni ce îi oferă lui reclamantului dreptul de a solicita compensarea prejudiciului material cauzat în rezultatul constatării ilegalităților acțiunilor întreprinse de către agentul constator. În atare ordine de idei, instanța de fond, greșit a reținut că prin hotărârile din 02.12.2020 și din 16.12.2020 ale Judecătorei Bălți, sediul central, nu s-a constatat caracterul ilicit al acțiunilor agentului constator.

Cu referire la cheltuielile de transport în sumă de 400 de lei pretinse de apelant pentru faptul că s-ar fi deplasat personal în mun. Chișinău pentru a-i fi eliberată informația de la Inspectoratul General al Poliției de Frontieră, instanța de apel a reținut că deși bonul fiscal în sumă de 400 lei datează cu 20.05.2020, dată care figurează și în informația de la Inspectoratul General al Poliției de Frontieră, aceasta nicidecum nu denotă faptul că Melniciuc Denis personal s-a deplasat în mun. Chișinău pentru ridicarea informației solicitate.

A notat Curtea de apel Chișinău că, Melniciuc Denis dispune de dreptul de a pretinde repararea prejudiciului material cauzat prin atragerea neîntemeiată la răspundere contravențională, fapt ce atestă temeinicia cerinței apelantului cu privire la încasarea din contul Inspectoratului Național de Securitate Publică al IGP MAI a sumei de 3015,20 de lei - cu titlu de prejudiciu material, incluzând aici cheltuieli de asistență juridică suportate în cadrul cauzei contravenționale – 3 000 de lei și cheltuieli poștale – 15,20 lei.

Cu referire la suma de 30 000 de lei solicitată de către reclamant cu titlu de prejudiciu moral instanța de apel a considerat-o exagerată și nu este în concordanță cu gradul suferințelor de ordin moral ale lui acestuia.

Astfel, o compensare echitabilă a suferințelor morale cauzate apelantului, reclamant și încasarea din contul Inspectoratului Național de Securitate Publică al IGP MAI în beneficiul lui Melniciuc Denis a sumei de 2 000 de lei – cu titlu de prejudiciu moral, care în condițiile cazului dedus judecării – ar constitui o satisfacere echitabilă.

A mai indicat Curtea de apel Chișinău că deoarece acțiunea reclamantului a fost admisă parțial, va încasa de la Inspectoratul Național de Securitate Publică al IGP MAI RM în beneficiul lui Melniciuc Denis cheltuielile de judecată suportată în prezenta cauză civilă, proporțional părții admise din pretenții, în mărime de 3 000 de lei.

La 27 martie 2023, Inspectoratul Național de Securitatea Publică, a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea integrală a deciziei instanței de apel, cu pronunțarea unei decizii noi de respingere integrală a acțiunii.

În motivarea recursului, recurentul a invocat că, agentul constatator la momentul depistării comiterii unei fapte care poate fi calificată drept contravenție, este obligat nemijlocit să întreprindă toate măsurile prevăzute de Codul contravențional. Din acest motiv, acestea nici într-un caz nu pot fi calificate drept acțiuni ilegale, deoarece îndeplinirea cu exactitate a atribuțiilor de serviciu este o îndatorire directă, motiv din care nu pot fi reținute argumentele reclamantului precum că, agentul constatator ar fi comis careva abateri de la prevederile legale.

Recurentul a invocat că acțiunile agentului constatator al Inspectoratului Național de Securitate Publică au fost perfect legale, săvârșite în temeiul și în conformitate cu legislația în vigoare, iar cererea de chemare în judecată depusă de reclamant este una neîntemeiată, neavând suport juridic și acțiunile reclamantului sunt de fapt cu rea credință.

Consideră recurentul că, reclamantul a înaintat neîntemeiat cererea de chemare în judecată, temeiurile invocate nefiind aplicabile speței. Or, agentul constatator al Inspectoratului Național de securitate publică Guțu Iurie, a întocmit procesele-verbale cu privire la contravenție, potrivit căruia Melniciuc Denis a fost recunoscut

vinovat în comiterea contravenției prevăzute de art. 238 alin. (1) Cod contravențional în data de 26.11.2019 și 08.12.2019.

A mai indicat că reieșind din materialele dosarului Melniciuc Denis nu poate pretinde de la Inspectoratul Național de Securitate Publică prejudiciul material cu titlu de cheltuieli pentru asistenta juridică suportate în cauza contravențională în mărime de 3 000 de lei, a altor cheltuieli suportate în cauzele contravenționale și a prejudiciului moral în mărime de 30 000 de lei cauzat în rezultatul atragerii ilegale la răspundere contravențională, în condițiile în care acesta nu este pârâtul corespunzător, or potrivit art. 5 alin. (1) al Legii privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești, cauzele cu privire la repararea prejudiciului material și moral se examinează în conformitate cu normele de procedură civilă în vigoare. Organul care reprezintă statul în instanța de judecată pe această categorie de cauze este Ministerul Justiției.

Recurentul a notat că, Inspectoratul Național de Securitate Publică, împotriva căruia au fost formulate pretenții în prezenta cauză, de fapt este pârâtul necorespunzător, or la caz organul care reprezintă statul în instanța de judecată pe această categorie de cauze este Ministerul Justiției, respectiv Ministerului Justiției în calitate de reprezentant al statului este cel care trebuie să aibă calitatea procedurală de pârât.

A menționat recurentul că, reclamantul nu a demonstrat cumularea tuturor condițiilor generale necesare pentru antrenarea răspunderii Inspectoratului Național de Securitate Publică în prezenta speță, ceea ce exclude răspunderea acestuia și necesitatea reparării presupusului prejudiciu, care survine doar drept consecința directă a faptei ilicite comisă de autorul acesteia, situație care în speță nu se atestă.

Astfel, consideră că solicitarea încasării cheltuielilor pentru asistența juridică oferită de către avocatul Violina Munteanu este neîntemeiată și nejustificată. De asemenea și suma solicitată cu titlu de prejudiciul moral în mărime de 30 000 de lei, este neîntemeiată și nejustificată, în condițiile în care nu au fost prezentate probe veridice, admisibile, pertinente și concludente care să confirme faptul vătămării drepturilor personale nepatrimoniale privind integritatea morală, prezumție valabilă până la proba contrarie.

În conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Cu referire la termenul de declarare a recursului, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție menționează că Curtea de Apel Bălți a pronunțat dispozitivul deciziei la 29 septembrie 2022.

La 21 februarie 2023, copia deciziei din 29 septembrie 2022 a Curții de Apel Bălți a fost expediată în adresa participanților la proces, fapt confirmat prin scrisoarea de expediere a actului judecătoresc (f.d. 146).

Astfel, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată că, recursul declarat de Inspectoratul Național de Securitatea Publică, la 27 martie 2023, se consideră depus în termenul stabilit de lege.

Curtea Supremă de Justiție, la 16 mai 2023, a expediat în adresa intimatului copia recursului declarat de Inspectoratul Național de Securitatea Publică cu

înștiințarea despre posibilitatea depunerii referinței, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire, anexată la materialele dosarului (f.d. 164).

Conform art. XI alin. (1) și (3) din Legea pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție) nr. 246 din 31 iulie 2023, prezenta lege intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, cu excepția art. IV, V pct. 1–9 și 11–16 și art. VII, care vor intra în vigoare la 01 septembrie 2023.

Recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi vor fi examinate în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului.

Din sensul normei de drept enunțate, urmează că legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale, cu excepția temeiurilor în baza cărora se vor examina recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi. Respectiv, recursul declarat de Inspectoratul Național de Securitatea Publică a fost depus până la data intrării în vigoare a Legii pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție) nr. 246 din 31 iulie 2023, și va fi examinat în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului.

Examinând temeiurile recursului, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă, în vigoare la data depunerii recursului.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, în vigoare la data depunerii recursului, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Instanța de recurs reține, că examinarea admisibilității recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute în art. 432 din Codul de procedură civilă, în vigoare la data depunerii recursului.

La caz, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată că argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei contestate or, motivele recursului sunt similare celor invocate în cadrul judecării cauzei, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat.

Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel, relatarea situației nu constituie un temei de casare a deciziei contestate or, recursul exercitat conform Secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod

flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 din Codul de procedură civilă.

Din recursul declarat nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise (Golder împotriva Regatului Unit, p.38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), p. 230). Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, p. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, p. 45).

La fel, conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia dintre temeiurile prevăzute la art.433, completul din 3 judecători, printr-o încheiere irevocabilă adoptată în lipsa părților, declară recursul inadmisibil.

Încheierea privind inadmisibilitatea recursului, care conține sumar faptele cauzei, motivele și temeiul inadmisibilității, se publică pe pagina web oficială a Curții Supreme de Justiție și se expediază părților.

Având în vedere cele expuse mai sus, recursul declarat de Inspectoratul Național de Securitatea Publică, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă, în vigoare la data depunerii recursului și drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. 270 și 440 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Inspectoratul Național de Securitatea Publică.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte, judecător

Ion Malanciuc

judecători

Mariana Ursachi

Oxana Parfeni